

წიგნების საქარტველო

ლიტერატურული საქართველო * LITERATURULI SAQARTVELO * ЛИТЕРАТУРУЛИ САКАРТВЕЛО

26 ივლისი 2024წ. №12 (4090) გამომცემის 93-ე წელი ფასი ფასი 2 ლარი

დალილა ბაღიანიძე

***
 „ყველას აამო დიდ საქმეში ძნელია მეტად“.
 სოლონი

„ყველას აამო დიდ საქმეში ძნელია მეტად“, უმადურები განა ქვეყნად გამოილია! ასატირებლად ბედმა თურმე გამოიშვა კარგის მქნელისა დედა – ცრემლი მისი წილია.

კარგი ქენი და ქვაზე დადე და წინ დაგხვდება, ბრძენს ასე უთქვამს და იქნება ეს ასეც მოხდეს. დიდნი საქმენი დიდ სულელებში ჩაისახება და შეენევა ყველ ჩაგრულს, ქვრივსა და ოხერს.

ყველას მოსწონდე, ეს ხომ ძნელი საქმეა მეტად, რადგან არსებობს კაცთა შორის შუილი და ჯიბრი. თვით ქრისტე მოკლეს, აღიარეს მერე კი ღმერთად, ვერ მოიშორა შურიანმა თვალიდან ლიბრი.

ყველას აამო დიდ საქმეში მეტად ძნელია, დიდნი საქმენი დიდთა მიერ აღსრულებიან. თუმც ეს სიტყვები ოდინდელი, ძველთაძველია, მაინც უკვდავი – ყოველ დროში გამოდგებიან.

დღეს პარიზში იხსნება XXXIII ოლიმპიური თამაშები!

ხვალ, კი, 27 ივლისს, თავისი პირველივე გასროლით ნინო სალუქვაძე ოლიმპიადების ათგზის მონაწილე გახდება, – რაც მსოფლიო რეკორდია!

ჰოდა, ოლიმპიადის ასალი ლოგოს გამოცანისა

ჰოდა, მრავალნაირი ოლიმპიური ლოგო არსებობს, ოფიციალური თუ არაოფიციალური, განხორციელებული თუ განუხორციელებელი, ცუდი, საშუალო, კარგი, ძალიან კარგი და კიდევ უკეთესი!

ჰოდა, 2024 წლის ლოგო ყველასგან გამორჩეულია. იგი ერთგვარად იმ გრაფიკულ თავსატეხს გვაგონებს, სადაც ერთი გამოსახულების მიღმა მეორეა დამალული და ბევრს უჭირს კიდევ ამ ორის ცალ-ცალკე დანახვა.

ჰოდა, პარიზის ოლიმპიადის ლოგოში სამი სხვადასხვა ნახატი! ოქროს მედლისა და ოლიმპიური ალის დანახვა არაფერ არ უნდა გაუჭირდეს, მესამე კი... მესამე ქალია!

ჰოდა, იშვიათი ქალი!

ჰოდა, თუ კარგად დაუკვირდებით, ცეცხლის ალი შეიძლება უკანა პლანზე გადავიდეს, მისი ფონი კი წინა პლანზე გამოვიდეს, როგორც ქალის თმები და თუ ამას ალის ქვემოთ, თითქოს გაურკვეველ ლაქას ქალის ტუჩებზე ნარმოვიდგენთ, მივხვდებით, რომ ოლიმპიური ალი კი არა, ოლიმპიურ ოქროს მედალზე ქალის სახეა გამოხატული. თანაც მიუხედავად იმისა, რომ თმებისა და ტუჩების გარდა აქ სხვა დეტალი არ არის, დაკვირვებული ადამიანი ადვილად მიხვდება, რომ ეს ფრანგი ქალის სახეა, რომელიც სინამდვილეში რომელიღაც ფრანგ მსახიობს თუ მომღერალს ჩამოჰგავს – უფრო, ვთქვათ, ბრიჯიტ ბარდოს ან მირეი მატეის.

ჰოდა, კი ჩამოჰგავს, მაგრამ ესეც არ არის მთავარი. ლოგოს შემქმნელთა ჩანაფიქრით, ეს სახე მარიანას ეკუთვნის – საფრანგეთის სიმბოლოს. მარიანა ისეთივე სიმბოლოა საფრანგეთისთვის, როგორც ქართლის დედა – საქართველოსთვის.

▶▶ დასასრული 80-6 გვ.

სსოპნა ბურამ ბებეშიძე – 90

ცხოვრება – წყარო უთაბონებისა

ბავშვობა თბილისის ერთ-ერთ კოლორიტულ უბანში, სოლოლაკში, გაატარა, იქ, სადაც ერთმანეთს ერწყმოდა ქალაქური ყოფა-ცხოვრების ძველი და ახალი, ტრადიციული და თანამედროვე ფორმები. ადამიანურმა ურთიერთობებმა ბევრი რამ ასწავლა, ბევრი რამ დაანახვა, ბევრ რამეზე დააფიქრა და შემდეგ ეს ფიქრები წიგნების კითხვაში გადაიტანა, კითხულობდა ყველაფერს, რაც ხელში მოხვდებოდა და ერთ მშვენიერ დღესაც მიხვდა, რომ კითხვა და ფიქრი აღარ აკმაყოფილებდა, რაღაც სხვა სურდა, უფრო მეტი და მნიშვნელოვანი. და მიხვდა – უნდა ეწერა!

ლექსებით დაიწყო. თავისთვის, მალულად, რაღა თქმა უნდა. მოთხრობებზე მოგვიანებით გადავიდა. პირველივე გამოჩენა ხმაურის გამოუვიდა. 1956 წლის დეკემბრის დამდეგს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ორი დღის განმავლობაში განიხილავდნენ მის მოთხრობებს. 93-ე აუდიტორია ლიტერატურის მოყვარულებს ვერ იტევდა. ცხარე დებატები გაიმართა. ზოგი აქებდა დამწყებ პროზაიკოსს, ზოგი აძაგებდა, მაგრამ ყველა ერთხმად აღიარებდა, რომ ეს იყო ისეთი რამ, რომლის მსგავსი მანამდე ქართულ ლიტერატურაში ნაკლებად შეინიშნათ.

გურამ გეგეშიძე ხმაურით შემოვიდა მწერლობის ასპარეზზე და მთელი თავისი გზა ისე იარა, ხმაური მუდამ თან დაჰყვებოდა. მკითხველთა საზოგადოებაში ყოველთვის დიდი რეზონანსი ჰქონდა მისი ნებისმიერი წიგნის გამოსვლას, „ცოდვილი“ იქნებოდა ეს თუ „სტუმარი“, „ხმა მალაღებლისა“ თუ „სისხლის წვიმები“, „ნაცრის კოშკი“ თუ „ნათლისქრობა“.

„რატომ წერთ?“ – ეს შეკითხვა ბედისწერასავით თან სდევდა და ბოლოს ერთმა ჟურნალისტმა კიდევ დაუსვა. მან კი აი, რა უპასუხა:

„მითხარით, რატომ გალობს ჩიტი, რატომ მღერის ბავშვი ან რატომ თამაშობს მსახიობი და გეტყვით, რატომ ვწერ. ცხოვრებაში ხომ ყველაფერი მიბაძვით იწყება. მწერლობაც მიბაძვის ერთ-ერთი ფორმაა. მწერალმა არ იცის, რატომ იღებს ხელში კალამს, მაგრამ ის კი უნდა იცოდეს, თუ რისთვის იღებს და რისი თქმა სურს“.

მან იცოდა, რისთვის წერდა, იცოდა, რისი თქმა სურდა და თამამად შეეძლო გაემეორებინა ერთ-ერთი წმინდა მამის სიტყვები: „ვიცი, რასათვის ვარ“.

დაიბადა 1934 წლის 21 ივლისს. გარდაიცვალა 2020 წლის 2 მარტს.

გურამ გეგეშიძე – ქართლის ბედის მემკვიდრე.

თამაზ ნიჟნიაძის ბახსენება	„ქიზიყური ბაქკანტო“	ღაბიუბი	ოთარ ჭილაძის პორტრატისათვის	ჰანდეკი - უჩუბური განიოსი
რეზო ბაღიანიძის წარილი	ადა ნაბსაქი	გვანცა ფიფია	გუბა მგალაძის წარილი	გვანცა შუბითიძე
83.3	83.5	83.9	83.14	83.15

ლარი რანტალა

სამყარო

გაზაფხულს მოსდევს ზაფხული, დილის ცვარს – თბილი საღამო, სამყარო უსასრულოა და მჯერა: დაუსაბამოც...

ერი

ფეთქავდეს ერის სული სხვა რა ინატროს კაცმა,

ბოლქეადის კრიმანჭული, ილიკოს ფეხთა გასმა, ანჯაფარიძის ყელი...

საქოიბო

შენ რო მანდ ლილინებ, მე აქ ვიგინები, რატომ? მაგონდება სატრფოს კიკინები!

ტყესთან ციციქა ჩიტის უღურტულს მოუუსმინოთ, ჩვენი სალილინო...

პასუხი

„რითმა, მოძალადე, სხვაგან მექაჩება“ ... შოთა ჩანტლაძე ნუ ითვალუნებ რითმის მუსიკას, განზე ვერ დადებ რითმების ჯადოს...

არ მიტყურობ

„ო, სისხლო ჩემო, სად არ დაღვრილო“ ... ირ. აბაშიძე ო, ოფლო ჩემო, სად არ დაღვრილო, ღირსებავ კაცის არსად დახრილო...

კისერზე როგორც დევი, მაზიხარ, ქვეყნის მტრებისთვის ფიანდაზი ხარ!

იობჯოი

გავიცანი სათნო კაცი – ღიმილის მზე მომფინა, ვიმეგობრებთ მაგრად ანი... რა?! ქილერი ყოფილა?!

„ცოქე სპირო, სპირო“

კი, ყველაფერი დარჩა წარსულში, ანმყო მანველა მძიმე ლოდებად, რალაც თუ ვილაც ფუთფუთებს სულში...

ალაზა მთისმშენი

იციოცი

***

ფეხშიშველა მივდიოდი, შენ იჯექი შავრა ცხენზე, შენ რა ქარშიც ნანაობდე...

***

დილის ხუთია. ქუჩაში ძალი იღრინება. მშენებლობებზე, ახლა ქვის როა მინაც და მინდორიც, ყვაოდნენ ვარდები...

***

თავს შეეუძახე – გამაგრდი-მეთქი, დედაკაცო, ქმარ-შვილის, მშობლების, მტერ-მოყვრის პატრონო...

ნანწყვილი

ბეჩავ-ქალო, ალაზის, სად წასულა შენი ქმარი, კალოს ლენდა, ძნას აგებდა, ჰქონდა მოუღლეელი მკლავი...

***

თუ ასე მოხდეს, დაცემული ველარ წამოვდგე-ველარ ავხედო ვარკველებით დახანჯლულ ზეცას...

ლამარა-მანანა ჯამაბიძე

სამშობლო

ვინ თქვა ქართველი ილევაო, ქრება ნელ-ნელა, ჯერ ჩვენს ძარღვებში ქართულ მოდგმის სისხლი ჩუხჩუხებს!

მთვარის სკოლის

ღამით ფანჯრებში შემოიჭრა მთვარის ნათება, ლამაზი სხივი აციმციმდა ცეცხლის ალივით, ვერ გაუძელი სილამაზის გამოცხადებას...

გამომეტყველებას პრინციპების მტკიცედ დაცვის გამოვლინებად რომ ჩათვლიდნენ...

იზამ, ყველა თავის გზა ადგას – ზინოვი ანდრევიჩის ერთ-ერთი ყველაზე მძიმე, მაგრამ ყველაზე მნიშვნელოვანი...

ტიტანური ძალისხმევითა და უზარმაზარი რისკის ფასად, ზინოვი ანდრევიჩმა რალტ გადათამაშა, ჭკუაში მოატყუა...

როდესაც ოცი წლის წინ ზინოვი ანდრევიჩმა, მერვე თაობის ინტელიგენცმა...

ენით აუწერელია, რამდენი შრომა გასწია ზინოვი ანდრევიჩმა თავის თანამოაზრეებთან ერთად...

ზინოვი ანდრევიჩის საყვარელი სერიის გიორი შტანდარტენფურერი შტრილიცი, საიმპერიო უსაფრთხოების სამმართველოს...

მამინ, 91-ში, მისმა თანამოაზრეებმა დატოვეს სკკპ და ჩათვალეს, რომ მათი წმიდათანმიდა ვალი შესრულებულია...

პირველ რიგში, ციურისში გაემგზავრა, ვითომდა ექსკურსიაზე, ლენინის ნაკვალევის მოსახსენებლად...

მამინ ხომ ყოველ წელს, ყოველ თვეს ოქროს ფასი ედო! დრო, ყველაფერს დრო...

წყვეტდა. ოლონდაც კი წამოზრდილიყო ახალი თობა, რომელიც არ იქნებოდა დასახირებული შიშით...

დასახული მიზნის მიღწევა გაცილებით ადვილი იქნებოდა, რომ არა დემოკრატიული ხელისუფლების გიჟური, შეუგნებელი ქმედებები...

დახვეწილი, კარგად გათვლილი ინტრიგის შედეგად, შესაძლებელი გახდა ერთიანი ბოლშევიკური ნიაღვრის რამდენიმე ნაკადად...

დაყოფა. მთავარი ხრიკი არჩევანის იდეაში იმალებოდა, შეუთავსებლად კომუნისტურ ერთსულოვნებასთან...

დედაქალაქში არჩევნების შედეგები წინასწარ იყო განსაზღვრული. მოსკოველ პროლეტართა ბელადმა (შაიდვეგერის მგზნებარე მკითხველმა და კომუნიზმის კიდევ უფრო მეტად დაუძინებელმა მტერმა, ვიდრე თავად ზინოვი ანდრევიჩი იყო) პირობა დადო...

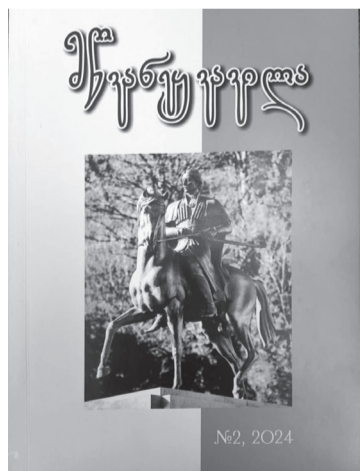
არსებობდა კიდევ ერთი სტრატეგიული კოზირი – უკიდურესი შემთხვევისათვის. წინა თვეში ზინოვი ანდრევიჩი ინკვირატორად გაემგზავრა ამსტერდამში, სადაც „წითელი ფანრების“ კვარტალში მედავტრანსვენსტიტთან ერთად ამაზრუნენი ღამე გაატარა...

ჩვენ ძირითადად დაფარავენ მსოფლიო ძალადობას, ხოლო შემდეგ კი ჩვენსას, ჩვენს ახალ მსოფლიოს ავაშენებთ...

რუსულიდან თარგმნა სათუნა თოდუა

„მხანაყვანილი“ №2

წერილები: ქეთევან შენგელია, „მხატვრის უკვდავება“ (შალვა ქიქოძე), ეკა თხილავა, „მე თუ არა, ვინ?“ ნინო არაბულის წერილი, „მოთა არაბული“;

№2, 2024

კრიტიკა: ბელა დურგლიშვილი, „საამყარო, რომელიც შენში შემოდის“ (გიზო თავაძის მცირე პროზა), ნინო დარბაისელი, „გალაკტიონოლოგიური ოპუსები“ (გაგრძელება), ბადრი დანელია, ჯემალ ინჯიას ერთი ლექსის შესახებ; პროზა: ნორა სიხარულიძე, „ჭაობის ალქაჯი“ (გაგრძელება), მურად მთვარელიძე, ნანყვეტი ნიგნიდან „გრაფინია ზარნიკაუ“ (გაგრძელება);

პოეზია: თემურ მარშანიშვილი, ნინო გუგუშაშვილი, რუსუდან გაბროშვილი, არქიმანდრიტი ნიკოლოზი; ჩანაწერები და მეტყვარები: ლილა მესხი, „ფიქრის კრიალოსანი“, გიზო თავაძე, „ზოგი რამ“; ქრონიკა: პაატა ნაცვლიშვილი, „სტუმრობა სტეფანწმინდაში“, გოგი მისურაძე, „ბადელია თუ ბადელისი?“ კლასიკა: ნოდარ დუმბაძე, „ხაზარულა“; აგრეთვე: ლანა ლოლობერიძე, „იყო შაშვი მგალობელი“ (გამოთხოვება ოთარ იოსელიანთან); კახა შალამბერიძე, იუმორი გალაკტიონის თემაზე.

„მხანაყვანილი“ №3

წერილები: აკა მორჩილაძე, „ქუთაისი“, ირმა გეთია, „მრავალ ხელმწიფეს ნამსახური თავადი სეხნია წულუკიძე“, ეკა თხილავა, „კაცის ტვირთი ანუ „ასწიეთ ადამიანი მალლა!“ ნათია სიხარულიძე, „რას ამბობენ ვერხები?“ ვახტანგ გურული, „სიტყვა, რომელიც უნდა მეთქვას“, მათა მიქაბერიძე, „ქალთა როლი ქუთაისის პერიოდიკაში (1881-1925)“, ლია კუხიანიძე, „ჰელენის ღამე – ჭეშმარიტი ხელოვნების ღამე“, ბადრი დანელია, „გულწრფელობით გამოჩნეული ჩანაწერები“; პროზა: ნორა სიხარულიძე, „ჭაობის ალქაჯი“ (გაგრძელება);

ბა), ბესო ხვედელიძე, „თევზის ხე“ (ფრაგმენტი რომანიდან), ირაკლი ჯავახიძე, „მოლოდინი“, სულხან გოგოლაშვილი, „ვაზის ბაღდახინით“, მურად მთვარელიძე, ნანყვეტი ნიგნიდან „გრაფინია ზარნიკაუ“;

პოეზია: ვასილ ბესელია, გურამ ჯახუტაშვილი, ნინო დარბაისელი, მათა მინდელი, ედგარ ალან პო (თარგმნილი ნინო დარბაისელმა); ჩანაწერები: გიზო თავაძე, „ზოგი რამ“, ირმა ტაველიძე, „პეჩის მოჩვენება“; კლასიკა: ვაჟა-ფშაველა, „წერილი ანასტასია თუმანიშვილი-წერეთლისადმი“; აგრეთვე: ელგუჯა მარლია, ექსპრომტ-მისალოცი.

№3, 2024

მთავარი რედაქტორი ივანე ამირხანაშვილი მთავარი რედაქტორის მოადგილე ელისაბედ მებარაქელი ფინანსური მენეჯერი ქეთევან დემეტრაშვილი კომპიუტერული უზრუნველყოფა: პალა ჰველიანი, მზია პარპაძე დიზაინერ-დამკვანდონებელი, გვარცელების სამსახური პოლდემარ ჰანსკი

„ლიტერატურული საქართველოს“ საბანკო ანგარიშის ნომერი: საქართველოს ბანკი, GE43BG000000161665862

პაპოპო პაპოპო 2 პაპოპო პაპოპო დაბეჭდილია შპს „საარის“ სტამბაში მისამართი: თბილისი, თევდორე მღვდლის 57

